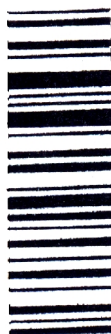

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام

خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

کد آزمون: ۱۱۸۸

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود. جمهوری اسلامی ایران
امام خمینی (ره)
وزارت فرهنگ و ارشاد
اسلامی مؤسسه سروش
اندیشه حیات

پاسخنامه آزمون شبیه ساز کنکور

گروه آزمایشی علوم انسانی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سوال: ۱۶۰ عدد

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	ادبیات	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۵ دقیقه
۴	روانشناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ و جغرافیا	۲۵	۱۰۱	۱۲۵	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۸	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

به دانش فزای و به یزدان گرای ، که او باد جان تورا رهنمای (فردوسی)

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۴ این مسئله نشان‌دهنده یک دنباله حسابی با جمله اول $a_1 = ۷۵۰$ و اختلاف مشترک $d = ۲۵$ و جمله n ام $a_n = ۲۰۰۰$ است:

$$۷۵۰, ۷۷۵, \dots, ۲۰۰۰$$

$$a_n = a_1 + (n - 1)d \Rightarrow ۲۰۰۰ = ۷۵۰ + (n - 1)(۲۵) \Rightarrow ۲۰۰۰ = ۷۵۰ + ۲۵n - ۲۵$$

$$\Rightarrow ۲۵n = ۲۰۰۰ - ۷۵۰ + ۲۵ \Rightarrow ۲۵n = ۱۲۷۵ \Rightarrow n = \frac{۱۲۷۵}{۲۵} = ۵۱$$

۲ - گزینه ۲

$$a_1 + a_۲ + a_۳ = ۳۳$$

مجموع سه جمله اول ۳۳ است. یعنی:

$$a_۴ + a_۵ + a_۶ = ۶۰$$

مجموع سه جمله بعدی (یعنی $a_۴$ و $a_۵$ و $a_۶$) برابر ۶۰ است. یعنی:

با ساده کردن دو معادله نوشته شده، برحسب a_1 و d مسئله را حل می‌کنیم.

$$a_1 + a_۲ + a_۳ = ۳۳ \Rightarrow a_1 + a_1 + d + a_1 + ۲d = ۳۳ \Rightarrow ۳a_1 + ۳d = ۳۳$$

$$a_۴ + a_۵ + a_۶ = ۶۰ \Rightarrow a_1 + ۳d + a_1 + ۴d + a_1 + ۵d = ۶۰ \Rightarrow ۳a_1 + ۱۲d = ۶۰$$

دو معادله را در دستگاه قرار می‌دهیم و حل می‌کنیم.

$$\times (-1) \begin{cases} ۳a_1 + ۳d = ۳۳ \\ ۳a_1 + ۱۲d = ۶۰ \end{cases} \rightarrow \begin{cases} -۳a_1 - ۳d = -۳۳ \\ ۳a_1 + ۱۲d = ۶۰ \end{cases}$$

$$\frac{۹d = ۲۷}{9d = 27} \Rightarrow d = 3$$

با استفاده از یکی از معادلات a_1 به دست می‌آید.

$$۳a_1 + ۳d = ۳۳ \xrightarrow{d=3} ۳a_1 + ۹ = ۳۳ \Rightarrow ۳a_1 = ۲۴ \Rightarrow a_1 = ۸$$

حال جمله هشتم را محاسبه می‌کنیم:

$$a_۸ = a_1 + ۷d = ۸ + ۷ \times (۳) = ۸ + ۲۱ = ۲۹$$

۳ - گزینه ۴ با توجه به رابطه بازگشتی دنباله داریم:

$$a_1 = 1 = ۲^1 - 1$$

$$a_۲ = ۲a_1 + 1 = ۲(1) + 1 = ۳ = ۲^۲ - 1$$

$$a_۳ = ۲a_۲ + 1 = ۲(۳) + 1 = ۷ = ۲^۳ - 1$$

$$a_۴ = ۲a_۳ + 1 = ۲(۷) + 1 = ۱۵ = ۲^۴ - 1 \xrightarrow[\text{نوشت}]{\text{بنابراین می‌توان}} a_n = ۲^n - 1$$

بنابراین جمله دهم، برابر $۱۰۲۳ - 1 = ۱۰۲۴ - 1 = ۲^{10} - 1$ است.

۴ - گزینه ۲ چون کلمه‌ی $RANGIN$ دارای ۲ حرف تکراری N است، پس برای ساختن رمزهای ۳ حرفی حالت‌های زیر را در نظر می‌گیریم:

(الف) شامل حرف N نباشد: بنابراین ۳ حرف را از بین حروف $\{R, A, G, I\}$ انتخاب کرده و جایگشت می‌دهیم:

$$\binom{۴}{۳} \times ۳! = ۴ \times ۶ = ۲۴$$

(ب) شامل یک حرف N باشد: بنابراین ۲ حرف دیگر را از بین حروف $\{R, A, G, I\}$ انتخاب و جایگشت می‌دهیم:

$$\binom{۴}{۲} \times ۳! = \frac{۴ \times ۳}{۲} \times ۶ = ۳۶$$

(ج) شامل دو حرف N باشد: بنابراین حرف سوم را از بین حروف $\{R, A, G, I\}$ انتخاب و با دو حرف تکراری N جایگشت می‌دهیم:

چون جابه‌جایی N ها بی‌تأثیر است حالت‌ها را بر ۲ تقسیم کرده‌ایم.

$$\binom{۴}{1} \times \frac{۳!}{۲} = ۴ \times ۳ = ۱۲$$

$$\text{در نهایت طبق اصل جمع داریم: } ۲۴ + ۳۶ + ۱۲ = ۷۲ = \text{تعداد کل رمزها}$$

۵ - گزینه ۲ می توان پنج عدد را پنج جمله اول دنباله حسابی در نظر گرفت. بنابراین:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \xrightarrow{S_5=105} 105 = \frac{5}{2}(2a_1 + 4d) \Rightarrow 105 = 5a_1 + 10d \xrightarrow{\text{تقسیم بر ۵}} \boxed{a_1 + 2d = 21}$$

$$a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = 6(a_1 + a_2) \Rightarrow a_1 + 2d + a_1 + 3d + a_1 + 4d = 6(a_1 + a_2)$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 9d = 12a_1 + 6d \Rightarrow 12a_1 + 6d - 3a_1 - 9d = 0 \Rightarrow \boxed{9a_1 - 3d = 0}$$

$$-9 \begin{cases} a_1 + 2d = 21 \\ 9a_1 - 3d = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -9a_1 - 18d = -189 \\ 9a_1 - 3d = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow -21d = -189 \Rightarrow d = \frac{189}{21} = 9 \Rightarrow a_1 + 2(9) = 21 \Rightarrow a_1 = 21 - 18 = 3$$

$$\Rightarrow a_5 = a_1 + 4d \Rightarrow a_5 = 3 + 4(9) = 39$$

۶ - گزینه ۴

$$\frac{2 - \sqrt{2}}{2 + \sqrt{2}} + (1 + \sqrt{2})^2$$

ابتدا مخرج کسر را گویا می کنیم و سپس با اتحاد مربع دو جمله ای حاصل پراوتر را به دست می آوریم و در نهایت دو عبارت را باهم جمع می کنیم.

$$\frac{2 - \sqrt{2}}{2 + \sqrt{2}} \times \frac{2 - \sqrt{2}}{2 - \sqrt{2}} = \frac{4 - 4\sqrt{2} + 2}{4 - 2} = \frac{6 - 4\sqrt{2}}{2} = 3 - 2\sqrt{2}$$

$$(1 + \sqrt{2})^2 = 1 + 2\sqrt{2} + 2 = 3 + 2\sqrt{2}$$

دو عبارت را جمع می کنیم:

$$3 - 2\sqrt{2} + 3 + 2\sqrt{2} = 6$$

۷ - گزینه ۲ (گزینه ۱) نادرست $p \Leftrightarrow q$ زیرا اگر در ترکیب دو شرطی ارزش گزاره های دو طرف مخالف هم باشد ارزش ترکیب نادرست خواهد بود.

در ترکیب عطفی اگر یکی از گزاره های دو طرف نادرست باشد، ارزش ترکیب نادرست است. (نادرست $\equiv (\sim p \wedge r) \wedge$ نادرست)

گزینه ۲) نادرست $p \wedge q \equiv$ (چون q نادرست است).

نادرست $\sim p \wedge r \equiv$ (چون p نادرست است).

در ترکیب دو شرطی دو گزاره اگر دو طرف هم ارزش باشند، ارزش ترکیب درست است.

گزینه ۳) نادرست $(\sim q \Leftrightarrow \sim p) \equiv$ چون نادرست $\sim p \equiv$ درست $q \equiv$ ، در نتیجه ترکیب دو شرطی نادرست است.

نادرست $((\sim q \Leftrightarrow \sim p) \wedge r) \equiv$ (نادرست $\wedge r) \equiv$ نادرست

گزینه ۴) نادرست $(\text{نادرست} \Leftrightarrow \text{درست}) \equiv$ درست $\rightarrow$ درست $\equiv (\text{درست} \Rightarrow \text{درست}) \equiv (\sim q \Rightarrow p) \equiv$ درست
نادرست $\equiv (p \Leftrightarrow q) \equiv$ (نادرست $\Leftrightarrow$ درست) $\equiv$ نادرست

۸ - گزینه ۲

$$2x^2 + ax + 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x^2 \text{ ضریب} = 2 \\ x \text{ ضریب} = a \\ \text{عدد ثابت} = 4 \end{cases}$$

در معادله درجهی دوم به فرم $a'x^2 + b'x + c' = 0$ مجموع ریشه ها از رابطه $x_1 + x_2 = -\frac{b'}{a'}$ به دست می آید، که طبق گفته مسأله این مقدار برابر $-\frac{9}{2}$ است:

$$x_1 + x_2 = -\frac{a}{2} = -\frac{9}{2} \rightarrow 2a = 18 \rightarrow a = \frac{18}{2} = 9$$

عدد $a = 9$ را در معادله جای گذاری می کنیم و معادله به صورت $2x^2 + 9x + 4 = 0$ درمی آید.

$$\Delta = b^2 - 4ac = (9)^2 - 4(2)(4) = 81 - 32 = 49$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-9 \pm \sqrt{49}}{2(2)} = \frac{-9 \pm 7}{4} \rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-9 + 7}{4} = -\frac{2}{4} = -\frac{1}{2} \\ x_2 = \frac{-9 - 7}{4} = -\frac{16}{4} = -4 \end{cases}$$

ریشه بزرگتر عدد $\frac{1}{2}$ است.

۹ - گزینه ۱

$$\begin{cases} f(x) = x^2 - 2x - 2 \\ g(x) = \frac{|x|}{x} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x > 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = 1 \\ \Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -1 \text{ (غ ق)} \end{cases} \\ x < 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = -1 \\ \Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{2 - \sqrt{8}}{2} \\ x = \frac{2 + \sqrt{8}}{2} \text{ (غ ق)} \end{cases} \end{cases}$$

(چون $x > 0$ فرض شده) (غ ق) $x = -1$

(چون $x < 0$ فرض شده) (غ ق) $x = \frac{2 + \sqrt{8}}{2}$

۱۰ - گزینه ۱

معادله را به صورت $ax = b$ می نویسیم:

$$(k-1)x - 1 + k^2 \Rightarrow \underbrace{(k-1)x}_a = \underbrace{1 - k^2}_b \xrightarrow[b=0, a=0]{\text{می دانیم که شرط مبهم}} a = 0 \rightarrow k - 1 = 0 \rightarrow k = 1$$

$$b = 0 \rightarrow k^2 - 1 = 0 \rightarrow k^2 = 1 \rightarrow \begin{cases} k = 1 \text{ ق ق} \\ k = -1 \text{ غ ق چون به ازای } k, a \text{ صفر نمی شود} \end{cases}$$

۱۱ - گزینه ۱

$$(x-1)^2 = \frac{25}{9} \xrightarrow{\text{جذر می گیریم}} (x-1) = \pm \sqrt{\frac{25}{9}}$$

$$(x-1) = \pm \frac{5}{3} \rightarrow \begin{cases} x-1 = \frac{+5}{3} \rightarrow x = \frac{5}{3} + 1 = \frac{8}{3} \\ x-1 = \frac{-5}{3} \rightarrow x = \frac{-5}{3} + 1 = \frac{-2}{3} \end{cases}$$

$$\text{تفاضل جواب ها} \Rightarrow \frac{8}{3} - \left(-\frac{2}{3}\right) = \frac{8+2}{3} = \frac{10}{3}$$

۱۲ - گزینه ۳

$$f(0) = 3 \Rightarrow \boxed{c = 3}$$

$$f(2) = 1 \Rightarrow 4a + 2b + c = 1 \xrightarrow{c=3} 4a + 2b = -2$$

$$f(1) = 4 \Rightarrow a + b + 3 = 4 \Rightarrow a + b = 1$$

$$\text{دستگاه معادلات حل می کنیم.} \Rightarrow \times (-2) \begin{cases} 4a + 2b = -2 \\ a + b = 1 \\ 2a = -4 \Rightarrow \boxed{a = -2}, -2 + b = 1 \Rightarrow \boxed{b = 3} \end{cases}$$

$$\text{حاصل: } a + 3b - c \xrightarrow{a=-2, b=3, c=3} -2 + 3(3) - 3 = 4$$

۱۳ - گزینه ۴ تعداد مشاوران معمولی را x و تعداد مشاوران ارشد را y می نامیم.

$$\left. \begin{aligned} \text{تعداد مشاوران} &= 50 \rightarrow x + y = 50 \rightarrow x = 50 - y \\ \text{تعداد دانش آموزان} &= 190 \rightarrow 2x + 5y = 190 \end{aligned} \right\} \rightarrow \text{حل دستگاه معادلات خطی به روش جایگذاری}$$

$$2x + 5y = 190 \rightarrow 2(50 - y) + 5y = 190 \rightarrow 100 - 2y + 5y = 190$$

$$\rightarrow 3y = 190 - 100 \rightarrow 3y = 90 \rightarrow y = \frac{90}{3} = 30$$

۱۴ - گزینه ۲ دامنه و برد هر یک از نمودار را می یابیم، داریم:

$$1) D_f = R - \{0\}, \quad R_f = y \geq 0$$

$$۲) D_g = \{x > ۰\} - \{1\}$$

$$R_g = \{y > ۰\} - \{1\}$$

$$۳) D_h = R - \{۰\} \quad , \quad R_h = R$$

$$۴) D_k = R - \{-۲, ۲\} \quad , \quad R_k = y \geq ۰$$

گزینه ۴ - ۱۵

$$f(x) = x^2 - 3x + 2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f(x+2) = (x+2)^2 - 3(x+2) + 2 = x^2 + 4x + 4 - 3x - 6 + 2 = x^2 + x \\ f(x-2) = (x-2)^2 - 3(x-2) + 2 = x^2 - 4x + 4 - 3x + 6 + 2 = x^2 - 7x + 12 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x+2) - f(x-2) = x^2 + x - (x^2 - 7x + 12) = x^2 + x - x^2 + 7x - 12 = 8x - 12 = 4(2x - 3)$$

۱۶ - گزینه ۳ طبق رابطه میانگین، ابتدا میانگین را در حالت اول به دست می آوریم:

$$x_1, x_2 + 1, x_3 + 2, x_4 + 3$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + 1 + x_3 + 2 + x_4 + 3}{4} \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + 6 = 4\bar{x}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 4\bar{x} - 6 \quad (1)$$

در حالت دوم برای میانگین داده ها داریم:

$$\bar{x}' = \frac{2x_1 + 2x_2 + 1 + 2x_3 + 2 + 2x_4 + 3}{4} = \frac{2(x_1 + x_2 + x_3 + x_4) + 6}{4}$$

$$\bar{x}' = \frac{2(4\bar{x} - 6) + 6}{4} = \frac{8\bar{x} - 12 + 6}{4} = \frac{8\bar{x} - 6}{4} = 2\bar{x} - \frac{3}{2}$$

۱۷ - گزینه ۳ ارتفاع جعبه ها را مضربی از a در نظر می گیریم:

$$A \text{ جعبه } \begin{cases} x = 3 \\ y = 2 \\ h = (\sqrt{2})^2 \times a = 2a \end{cases} \Rightarrow \text{حجم } V_A = x \times y \times h = 3 \times 2 \times 2a = 12a$$

$$B \text{ جعبه } \begin{cases} x = 8 \\ y = 5 \\ h = (1)^2 \times a = a \end{cases} \Rightarrow \text{حجم } V_B = x \times y \times h = 8 \times 5 \times a = 40a$$

$$\frac{V_A}{V_B} = \frac{12a}{40a} = \frac{12}{40} = \frac{3}{10} = ۰٫۳$$

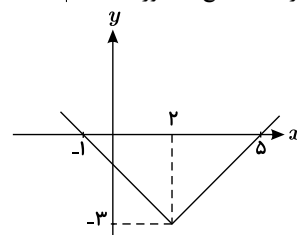
۱۸ - گزینه ۲ با توجه به تقارن تابع قدرمطلق، طول نقطه رأس نمودار این تابع برابر است با $2 = \frac{-1+5}{2}$ پس تابع به صورت $y = |x-2| - b$ است از طرفی $(5, ۰)$ در

تابع صدق می کند:

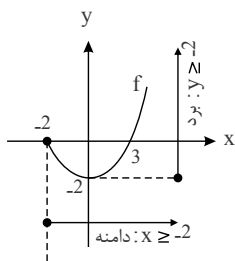
$$۰ = |5-2| - b \Rightarrow ۰ = 3 - b \Rightarrow b = 3$$

در نتیجه تابع به صورت $y = |x-2| - 3$ است، پس:

$$a = -2, b = 3 \Rightarrow ab = (-2) \times 3 = -6$$

۱۹ - گزینه ۴

می‌دانیم محدوده تغییرات x دامنه تابع است و محدوده تغییرات y برد آن. لذا با توجه به نمودار داده شده گزینه «۴» درست است.

۲۰ - گزینه ۱ ابتدا میانگین را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{(a-3) + (a+2) + (a+7)}{3} = \frac{3a+6}{3} = a+2$$

اختلاف (انحراف) داده‌ها از میانگین را حساب می‌کنیم:

$$(a-3) - (a+2) = -5$$

$$(a+2) - (a+2) = 0$$

$$(a+7) - (a+2) = 5$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(-5)^2 + 0^2 + 5^2}{3} = \frac{50}{3}$$

۲۱ - گزینه ۳ توضیحی که در این گزینه آمده است کاملاً درست است.

اما در گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: شاهان صفوی با وجود گرایش به زبان ترکی به زبان پارسی نیز علاقه داشتند.

گزینه ۲: غزل در این دوره به هیچ وجه مفهوم اجتماعی و سیاسی نداشت.

گزینه ۴: شاعران در این دوره متوجه شدند که سبک عراقی از واقعیات فاصله گرفته است.

۲۲ - گزینه ۱ واژه‌های این گزینه برای جاهای خالی متن مورد سؤال مناسب است.

۲۳ - گزینه ۳ رفاه اقتصادی مردم در قرن یازدهم هجری، این امکان را برای همه مردم فراهم آورد که هر کس به اندازه توان خود، به امور فرهنگی مانند ادبیات بپردازد.

۲۴ - گزینه ۴ با دقت در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ و بررسی سطح نحوی و ادبی این جملات می‌توان فهمید هر سه گزینه، مربوط به نثر سده‌های پنجم و ششم هستند که لغات و ترکیبات عربی در این سبک زیاد است، جملات طولانی هستند و آرایه‌های ادبی کاربرد فراوانی دارند؛ اما در گزینه ۴ این موارد دیده نمی‌شود.

۲۵ - گزینه ۳ دهخدا در عبارت سوم از عبارات عامیانه بهره نگرفته است. در گزینه‌های دیگر عبارات «بلغور کردن»، «چارچنگول» و «بیخود بیخودی» عامیانه‌اند.

۲۶ - گزینه ۴ آثار محمدعلی جمال‌زاده: راه آب‌نامه، تلخ و شیرین، یکی بود یکی نبود و...

آثار قیصر امین‌پور: آینه‌های ناگهان، تنفس صبح، بی بال پریدن، سنت نوآوری در شعر معاصر، در کوچه آفتاب و...

آثار احمد محمود: همسایه‌ها، مدار صفر درجه، زمین سوخته و...

آثار علی مؤذنی: ظهور، دلاویزتر از سبز، سفر ششم و...

۲۷ - گزینه ۱ اوج سخن پروین در قطعات اوست که در آن‌ها به شیوه انوری و سنایی گرایش دارد.

۲۸ - گزینه ۲ سید اشرف‌الدین گیلانی و عارف قزوینی از شاعرانی بودند که در عصر بیداری به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند. منظومه گزینه «۲» با توجه به این که از یک تصنیف عارف انتخاب شده است و مصراع‌های آن از نظر عروضی برابر نیستند، مربوط به این گروه است. این بیت به ستم امیران بر فقیران اشاره دارد که ذیل درون‌مایه «توجه به مردم» در دوره بیداری قرار می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابیات این گزینه هم در قالب تصنیف هستند، اما درون‌مایه‌های اصلی شعر عصر بیداری را بیان نمی‌کنند.

گزینه «۳»: این بیت هم که از تصنیفی سروده عارف انتخاب شده است، به موضوع عشق می‌پردازد که از درون‌مایه‌های اصلی شعر این دوره نیست.

گزینه «۴»: این بیت به استبداد موجود در جامعه اشاره دارد، اما از نظر زبان و واژگان، ویژگی‌های شعر گروه سنت‌گرا را دارد.

۲۹ - گزینه ۲ شعر عصر بیداری زبانی ساده و روان دارد و در آن اغلب از اصطلاحات عامیانه و زبان محاوره بهره گرفته می‌شود. گروهی از شعرا در این سبک، چندان به آرایه‌های بدیعی و بیانی توجه نمی‌کنند.

بیت گزینه «۲» با توجه به پرداختن به مفاهیم عرفانی «اسیر رنگ شدن» و «بی‌رنگی» و نوع زبان و نیز استفاده از مفاهیم دینی، متعلق به سبک عراقی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استفاده از واژه‌های مرسوم در محاوره («کله» به جای «سر»)

گزینه «۳»: استفاده از اصطلاحات محاوره (ولم کنید)

گزینه «۴»: مفهوم وطن و میهن پرستی از مضامین عمده شعر عصر بیداری است.

۳۰ - گزینه ۴ «غم‌گرایی و پرداختن به اشعاری با مفاهیم حزن‌انگیز» یکی از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است. این مضمون در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ یافت می‌شود. مفهوم محوری گزینه ۴ «شاد بودن و شادی‌گرایی» است که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی محسوب می‌شود.

۳۱ - گزینه ۱ بیت «الف و ج» به سبک خراسانی بهره کمتری از آرایه‌های ادبی برده‌اند اما ابیات «ب و د» به سبک عراقی سروده شده‌اند که در این سبک توجه بیشتری به آرایه‌های ادبی و علوم بیان و بدیع می‌شود.

بیت الف: تکرار (قوی‌رأی و قوی‌خاطر).

بیت ب: لعل استعاره از دهان - چشم مجاز از نگاه - تشبیه در هر مصراع.

بیت ج: موازنه دارد.

بیت د: «ذره» ایهام تناسب دارد - مراعات نظیر و تشبیه نیز در این بیت وجود دارد.

۳۲ - گزینه ۴

هم اگر، کف آید، گل از، صبح از (۴ مورد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

(۱) حذف همزه (غم از، بیم از) / مصوت کوتاه کسره در «نی» (هجای چهارم مصراع دوم) بلند تلفظ می‌شود. (۳ مورد)

(۲) حذف همزه: گفتم از، درآیم، پدید است (۳ مورد)

(۳) حذف همزه (حلال است، روی از) / مصوت کوتاه کسره در «نی» (هجای هشتم مصراع اول) بلند تلفظ می‌شود. (۳ مورد)

۳۳ - گزینه ۴ در گزینه «۴» شش مورد اختیار زبانی به کار رفته است. همزه «کاندین» و همزه «است» حذف می‌شود و کسره اضافه در آخر واژه‌های «زبان، سوسن، دیر، کار» بلند تلفظ می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پنج مورد اختیار زبانی دارد. همزه «آری» دوم و «است» حذف می‌شود. کسره اضافه آخر واژه‌های «مشام، انفاس» بلند تلفظ می‌شود. مصوت بلند در «آری» اول کوتاه تلفظ می‌شود.

گزینه «۲»: همزه «آهنگ، دل‌افکاران، است» حذف می‌شود. مصوت آخر واژه «ناگشوده» بلند تلفظ می‌شود و کسره آخر «گل‌بانگ» بلند تلفظ می‌شود (مجموعاً چهار مورد اختیار شاعری زبانی)

گزینه «۳»: سه مورد اختیار زبانی دارد. حذف همزه «کاندین» و «است» و کسره اضافه در آخر «ناله‌ی» بلند تلفظ می‌شود.

۳۴ - گزینه ۲ این بیت به دو صورت «مفعول فاعلات مفاعیلن» و «مستفعلن مفاعیلن مستفعلن» قابل تقسیم‌بندی هجایی است.

۳۵ - گزینه ۳ اختیارات زبانی: ۱ - حذف همزه ۲ - تبدیل هجای کوتاه به بلند ۳ - تبدیل هجای بلند به کوتاه

گزینه ۳: هجای دوازدهم مصراع اول تبدیل کوتاه به بلند (سای ی)، هجای پنجم مصراع دوم تبدیل بلند به کوتاه (ن گاه ی عز)، حذف همزه در مصراع دوم، تمام است = ت ما مست.

گزینه ۱: تبدیل کوتاه به بلند و بلند به کوتاه ندارد / گزینه ۲: تبدیل بلند به کوتاه ندارد / گزینه ۴: حذف همزه ندارد.

وزن ابیات: گزینه ۱: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن / گزینه ۲: مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولن / گزینه ۳: مفعول فاعلات مفاعیلن فاعلاتن / گزینه ۴: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۳۶ - گزینه ۲

د	زَخ	تَـ	تَـ	گر	با	ر	دا	نِش	بَـ	گی	رد
U	—	—	U	—	—	U	—	—	U	—	—
بَـ	زی	را	و	ری	چَر	خ	نی	لو	فَـ	ری	را

۳۷ - گزینه ۴ در بیت گزینه «۴» حذف همزه (اختیار زبانی) و بلند بودن هجای پایان مصراع (اختیار وزنی) هر کدام دوبار به کار رفته‌اند. ضمن این که در هجای ما قبل آخر مصراع اول (ابدال) وجود دارد.

بَـ	جا	نَـ	تَـ	بَـ	تَـ	شی	ریش
U	—	U	—	U	—	—	—
شَـ	با	نِـ	تِـ	رِـ	مُـ	را	دَم

دَـ	هَنَـ	کَـ	هَمَـ	چُنَـ	شَمَـ
U	—	U	—	UU	—
فَـ	نا	یَـ	خِـ	شَـ	تَـ
نَـ	تَـ	نَـ	نَـ	نَـ	نَـ

تشریح گزینه‌های دیگر:

در بیت گزینه‌های «۱» و «۳» اختیار زبانی نداریم و در بیت گزینه «۲» فقط یک بار از اختیار زبانی بلند بودن مصوت کوتاه استفاده شده است.

۳۸ - گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ بر وزن «مفتعلن فع مفتعلن فع» است.

گزینه ۲ بر وزن «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است.

گزینه ۴ بر وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.

۳۹ - گزینه ۱ وزن بیت‌ها: (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فع)

اختیارات به کار رفته در بیت‌ها:

الف) اختیارات: ابدال / اختیار زبانی تغییر کمیت / ابدال

ب) اختیارات: اختیار وزنی در رکن نخست (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن) / ابدال / اختیار زبانی تغییر کمیت

پ) اختیارات: ابدال / اختیار زبانی تغییر کمیت

ت) اختیارات: اختیار وزنی در رکن نخست / ابدال

۴۰ - گزینه ۴ در هجاهای هشتم و نهم مصراع دوم بیت گزینه «۴» قلب به کار رفته است.

۴۱ - گزینه ۳ ۱ - آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: در رکن اول مصراع اول / ابدال: به کار نرفته است.

۲ - قلب: در رکن دوم مصراع دوم «فاعلاتن» به جای «مستفعل» آمده است. (توجه: این نوع قلب در کتاب درسی بیان نشده است.) / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: به کار نرفته است.

ابدال: آمدن «فع لن» به جای «فعلن» در رکن پایانی در هر دو مصراع / بلند بودن هجای پایانی در آخر هر دو مصراع

۴ - حذف همزه: به کار نرفته است. / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: هجای «ن» در «میان»، هجای «ر» در «سر»، هجای «ف» در «زلف» هجای «ت» در «صورت» و «ل» در «حالی»

۴۲ - گزینه ۳ بیت «ج»: «سر» مجاز از «کل وجود» / بیت «الف» ایهام: «مدام» دو معنا دارد: ۱ - همیشگی ۲ - شراب / بیت «ه»: «پای به گل فرو رفتن» کنایه از «ناتوان شدن» / بیت «ب» تشبیه: «نقد خرد» و «ملک عشق» / بیت «د» تلمیح: «به چشمه آب حیوان (آب زندگی بخش که در ظلمات قرار گرفته است) اشاره می‌کند».

۴۳ - گزینه ۱ جناس همسان: «بار» ۱ - دفعه، مرتبه ۲ - اجازه ملاقات / جناس ناهمسان: یار و بار

بررسی آرایه جناس در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲» جناس ناهمسان ← دستان و داستان

گزینه «۳» جناس ناهمسان ← مهر و مهر

گزینه «۴» جناس ناهمسان ← فروشان فروشان

۴۴ - گزینه ۳ جناس همسان «ج»: «میان» در مصراع اول: «کمر» و «میان» در مصراع دوم: «بین» / حسن تعلیل «ب»: شاعر دلیل بسته شدن (منجمد شدن) خون در ناف آهو و تبدیل آن به مشک را، سودای زلف یار دانسته است. / ایهام تناسب «د»: «مهر»: ۱ - محبت، لطف و مهربانی (معنای مورد نظر شاعر) ۲ - خورشید (تناسب با مه) / پارادوکس «و»: درد دوی تو است. / تشبیه «الف»: تشبیه خم ابروی یار به ماه نو (هلال ماه)

۴۵ - گزینه ۳ بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبیه و کنایه ندارد.

گزینه «۲»: تکرار ندارد. واژگان «مهر و ماه» چون معنی‌های متفاوت دارند جناس‌اند؛ نه تکرار.

گزینه «۳»: چین با معانی متفاوت: جناس همسان / تیغ ← تکرار / چین در مصراع دوم ← ایهام تناسب: ۱ - شکن (کاربرد دارد) ۲ - کشور چین: کاربرد ندارد؛ ولی با «روم» تناسب دارد. / تشبیه ← تیغ مرگ / کنایه: چین گرفتن رخ ← ناراحت شدن

گزینه «۴»: تکرار ندارد.

۴۶ - گزینه ۳ در بین هفت بیت صورت سؤال، تنها ابیات «ت» و «ث» دارای استعاره‌ی مکنیه هستند.

بیت «ت»: «دانستن عقل» و «خوش بودن دل» استعاره‌ی مکنیه و تشخیص دارد.

بیت «ث»: خطاب قرار دادن «باد» استعاره‌ی مکنیه و تشخیص دارد.

۴۷ - گزینه ۴ در گزینه «الف» واژه «جهان» مجاز از مردم جهان یا جهانیان، در گزینه «ب» «فردا» مجاز از روز قیامت و در گزینه «د» واژه «سر» مجاز از نیت، قصد و اراده است.

۴۸ - گزینه ۲ مفهوم مشترک: اشتیاق بازگشت به وطن

۱ و ۳) رهایی از دل‌بستگی به وطن

۴) بلاکشی عاشق

۴۹- گزینه ۳ در گزینه (۳) مانند بیت صورت سؤال، گفته شده هرچه از جانب خداوند برای بندگان رقم خورده، نیک است.

۵۰- گزینه ۴ سه گزینه دیگر به مفهوم جانبازی و فدا کردن هستی در راه عشق اشاره دارند؛ اما گزینه ۴ به آوارگی عاشق اشاره دارد.

۵۱- گزینه ۳- در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس، این روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

- آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربرمی‌گیرد.

- بحران زیست‌محیطی و چالش مربوط به آن ابتدا بر مدار رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به حوزه‌های مختلف روابط انسانی و اجتماعی نیز منتقل شد. برخی این بحران را ناشی از فرهنگ مدرن جامعه غربی دانسته و انتقادات خود را متوجه بسترهای معرفتی این فرهنگ کرده‌اند و برخی دیگر بازگشت به رویکردهای معنوی به طبیعت را راه‌گرایز از بحران می‌دانند.

۵۲- گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:

داوطلبانه -> کنش اجتماعی / رشادت فراوان -> مسئولیت و تعهد / سببیت -> کنش عقلانی معطوف به هدف / جاودانه شدن -> ارزش اجتماعی

۵۳- گزینه ۱- قفس آهنین: ماکس وبر از سلطهٔ چنین نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

- استفاده از روش تجربی: زیرا با استفاده از روش تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است.

- نادیده گرفتن معنای کنش: نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیش‌تر مطالعات پوزیتیویستی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهدهٔ ما محدود شوند.

۵۴- گزینه ۱ تشریح عبارت:

- به عمد زدن بازیکن به بازیکن حریف -> کنش اجتماعی

- به زمین افتادن بازیکن -> پیامد ارادی کنش

- دادن کارت قرمز توسط داور به بازیکن -> پیامد ارادی کنش

- اخراج شدن بازیکن از زمین بازی -> پیامد ارادی کنش

۵۵- گزینه ۲ ۱- ابتدای تولد صداهایی را می‌شنود.

۲- به تدریج اطراف خود را می‌بیند.

۳- بعد از مدتی با کلمات آشنا می‌شود.

۴- سخن می‌گوید.

۵- از دانسته‌های دیگران بهره می‌برد.

۶- با تفکر و تعقل از دیده‌ها، شنیده‌ها و خوانده‌هایش به آگاهی گسترده‌تر و عمیق‌تری از عالم و آدم می‌رسد.

۵۶- گزینه ۲ بحران زیست‌محیطی ابتدا در حوزهٔ رابطهٔ انسان با طبیعت قرار داشت؛ ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی (همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای) منجر شد.

۵۷- گزینه ۲- تداوم جنگ سرد موجب گرم شدن اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی شد.

- بهانهٔ عدالت اقتصادی علت از بین رفتن آزادی افراد است.

- وقوع جنگ‌های جهانی منجر به آشکار شدن نادرستی نظریهٔ کنت گردید.

- حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی باعث خودداری دولت انگلستان از مقابله با قحطی ایرلند شد.

۵۸- گزینه ۲ دستاوردی انسانی می‌داند -> دستاوردی انسانی نمی‌داند

۵۹- گزینه ۳- جامعه‌شناسی تبیینی: مطالعهٔ پدیدهٔ طلاق به‌منظور پیش‌بینی روند و چگونگی کنترل آن در جامعه

- جامعه‌شناسی تفسیری: ورود به جمع کسانی که طلاق گرفته‌اند و تلاش در جهت فهم عقاید و رفتارهای آنها

- جامعه‌شناسی انتقادی: فهم پدیدهٔ طلاق و داوری دربارهٔ ارزش‌ها و هنجارهای آن

۶۰- گزینه ۱ شکل مذکور در سؤال، مربوط به دیدگاه دوم دربارهٔ رابطه بین دانش عمومی و دانش علمی است. در این رویکرد، دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

۶۱- گزینه ۳- هرگاه یک فرهنگ بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن نیز سرایت می‌کند. در صورتی‌که به مرور زمان، فرهنگی که به عقاید و ارزش‌های خود پشت کند، تحولات هویتی پیدا می‌کند.

- فرهنگی که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید فرهنگ دیگر را قبول کند، به آن فرهنگ ملحق می‌شود.

- فرهنگی که با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد، زمینهٔ گسترش و توسعهٔ خود را فراهم می‌آورد.

۶۲- گزینه ۴ قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

۶۳- گزینه ۱ دانش علمی جامعه در تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی نیز رشد و توسعه پیدا می‌کند؛ یعنی هر وقت در جامعه مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی نسبت به آن مسئله نیز فراهم می‌شود؛ مثلاً کاهش یا افزایش بی‌رویه جمعیت یک کشور می‌تواند زمینه فعالیت دانش جمعیت‌شناسی را فراهم کند.

۶۴- گزینه ۲ دانش عمومی ← دانش علمی

دانش علمی ← دانش عمومی

دانش عمومی ← دانش علمی

تلاش‌های عالمان به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را نیز غنی‌تر می‌کند. دانش علمی جامعه در تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی نیز رشد و توسعه پیدا می‌کند؛ یعنی هر وقت در جامعه مسئله اصلی مطرح می‌شود، زمینه لازم برای پیدایش و رشد دانش علمی نسبت به آن مسئله نیز فراهم می‌شود.

۶۵- گزینه ۱ تشریح کلمات نادرست:

هویت دینی ← هویت ملی

سیاست‌گذاری ملی ← سیاست‌گذاری هویتی

سیاست‌گذاری ملی ← سیاست‌گذاری هویتی

۶۶- گزینه ۲ نوع پرازش داریم: ادراکی و مفهومی. پردازش ادراکی صرفاً بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه دارند اما در پردازش مفهومی به مفهوم می‌رسند و سعی می‌کنند که به ویژگی‌های مشترک محرک‌های مختلف دست یابند. عبارت دوم و چهارم به پردازش ادراکی اشاره دارند.

۶۷- گزینه ۲ کودک در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود. نوجوان در ۱۱ تا ۱۴ سالگی به بلوغ می‌رسد. عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

۶۸- گزینه ۴ نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از تفکر احتمال‌گرا بهره می‌برند؛ در حالی که مبنای استدلال در دوره کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

۶۹- گزینه ۱ میزان انگیزش دهنی تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان‌شناختی است. افراد با ترسیم هدف، مطالعه موضوع و دریافتن اهمیت آن می‌توانند انگیزش دهنی خود را افزایش دهند.

۷۰- گزینه ۴ دخالت عوامل عاطفی بر حافظه هم به صورت مثبت است، هم منفی؛ مثبت به این صورت که سخت‌ترین اسامی بازیگران و بازیکنان خارجی را حفظ می‌کنیم و منفی به این دلیل است که به علت ترس از آسیب رسیدن به چیزی که دوستش داریم، فراموش می‌کنیم آن را به دوستان قرض دهیم.

۷۱- گزینه ۲ گاهی چیزی را که وجود خارجی دارد، ادراک نمی‌کنیم. گاهی نیز چیزی را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است. ادراک مثلث مشکی و سفید در دو شکل صورت سؤال، نمونه‌هایی از این پدیده اخیر هستند.

۷۲- گزینه ۴ عبارت اول: در روان‌شناسی سلامت، اعتقاد بر این است که بیماری یا سلامت دو جنبه جداگانه نیستند.

عبارت دوم: در روان‌شناسی سلامت، از سلامت کامل تا مرگ، یک پیوستار وجود دارد که هریک از ما بر روی یکی از نقاط پیوستار جای می‌گیریم.

عبارت سوم: هدف روان‌شناسی پیشگیری و درمان بیماری‌ها است. علاوه بر آن، حفظ سلامتی و ارتقای آن نیز مدنظر است.

۷۳- گزینه ۲ در مسئله مطرح شده، توجه دانشجویان به دلیل نبودن عنصر پایداری به تمرکز تبدیل نشده است.

توجه مداوم و پایدار ← تمرکز

۷۴- گزینه ۳ به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش به زنگی می‌گویند. مهم‌ترین عامل گزارش نکردن محرک در گوش به زنگی، خستگی می‌باشد.

۷۵- گزینه ۱ ناتوانی در حل مسئله به طور غیرمستقیم و با ایجاد ناکامی، موجب پرخاشگری می‌شود.

۷۶- گزینه ۴ تشخیص مسئله: تصور مبهم از یک مسئله، به راه‌حل‌های منطقی و درست منجر نمی‌شود. در این مرحله بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند.

ارزیابی راه‌حل: این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای ارزیابی موقعیت داشته باشیم.

به کارگیری راه‌حل مناسب برای حل مسئله: یکی از این راه‌حل‌ها، مطالعه خردخرد و راه دیگر نیز مطالعه تکراری است.

۷۷- گزینه ۳ اگر نمره به دست آمده بین ۳۰ تا ۴۹ باشد (۴۹ را هم شامل می‌شود)، فرد در برابر فشار روانی، آسیب‌پذیر است، نه جداً آسیب‌پذیر.

۷۸- گزینه ۲ روش بارش مغزی: مراحل ۱- تعریف مسئله ۲- ارائه راه‌حل‌های مختلف، ۳- ارائه معیار برای داوری درباره هر راه‌حل، ۴- ارائه بهترین راه‌حل با استفاده از معیارها

۷۹- گزینه ۴ ۱- برای اینکه حافظه شما پذیرای اطلاعات جدید باشد، سعی کنید ابتدا درباره اهمیت آن اطلاعات کسب کنید.

۲- وقتی هم‌زمان چند موضوع را به حافظه می‌سپاریم، حاصل آن شکل‌گیری حافظه ضعیف از موضوعات مختلف است.

۳- برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با فاصله استفاده کنید. یادگیری با فاصله، اثر تداخل را کاهش می‌دهد.

۴- اصرار بر حفظ واژگان کتاب فراموشی بیشتری به دنبال دارد. برای اینکه دچار فراموشی نشویم بهتر است مطالب یاد گرفته را به زبان خودمانی برای خود بازگو کنیم.

۸۰ - گزینه ۴ با توجه به جدول صفحه زیر، گزینه ۴ درست است.

مراحل	اقدام مورد نیاز	مثال توضیحی
۱	شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر	انتخاب رشته تحصیلی
۲	شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم	انتخاب رشته تحصیلی دوره دوم متوسطه از بین چهار انتخاب
۳	بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت	بررسی دروس هر رشته و ...
۴	ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت	امنیت شغلی و علایق تحصیلی
۵	اجرای بهترین اولویت	انتخاب رشته علوم انسانی
۶	تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر	مطالعه دقیق هدفمند و کارآمد دروس این رشته
۷	بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر	پیشرفت تحصیلی مطلوب و ابراز رضایت تحصیلی

پاسخنامه تشریحی

- ۸۱ - گزینه ۳ الامْتَحانات ← الامْتَحانات / تَسَاعُدُ ← تُسَاعِدُ
- ۸۲ - گزینه ۲ «مُبْتَسِماً» اسم فاعل و نکره است که حال محسوب می‌شود و حالت را بیان می‌نماید، دقت کنید که «عَلِيّاً» اسم علم و معرفه است، اسم‌های علم حتی وقتی تنوین می‌گیرند، همچنان معرفه باقی می‌مانند و نکره نمی‌شوند.
- ۸۳ - گزینه ۴ «الصَّالِحَة، ناهین، صابرين، المَشَاكِل» اسم فاعل هستند. «الْمُنْكَر» اسم مفعول است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «ناهیاً و مُعیناً» هر دو اسم فاعل از ثلاثی مجرد و مزید است.
- گزینه ۲: «المُسَافِرین» اسم فاعل ست.
- گزینه ۳: «المُجَرَّب، المُلَمَّعات، مَمْرُوجَة» هر سه اسم مفعول هستند.
- ۸۴ - گزینه ۲ در این عبارت: «ل» به معنای «برای» است ولی سایر گزینه‌ها به معنی «باید» است. (لتکوین: برای تشکیل)
- ۸۵ - گزینه ۳ در گزینه ۳ «می‌توان جمله را به دو شکل ترجمه نمود:
- ۱ - به این راه داخل نمی‌شوم چون پر از خارهاست!
- ۲ - نباید به این راه داخل شوم چون پر از خارهاست!
- در گزینه ۱ فقط ناهیه است، در گزینه ۲ چون قبلیش ادات استفهام هست فقط نافییه است، در گزینه ۴ اولی نافییه للجنس است و دومی چون بعد از «آن» آمده فقط نافییه است.
- ۸۶ - گزینه ۱ ترجمه گزینه درست: «همه دانش‌آموزان به‌خوبی متن‌های عربی را می‌خوانند به‌جز سعید.»
«إِلَّا» ادات استثناء است، «كُلُّ الطَّلَابِ» مستثنی‌منه و «سعیداً» مستثنی است.
اما در گزینه‌های دیگر «إِلَّا» ادات حصر که حالت اختصاص و حصر به مستثنی می‌دهد، و مستثنی‌منه در آنها حذف شده است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: «یکی از روزها پدرم گفت: جز حق را نگو حتی اگر علیه خودت باشد.»
«الحق» مستثنی است و مستثنی‌منه حذف شده است.
- گزینه ۳: «عقاد زیبایی را تنها در آزادی می‌دید.»
«الحریة» مستثنی است و مستثنی‌منه حذف شده است.
- گزینه ۴: «برای همین با وجود شرایط سختش جز شادابی و فعالیت نمی‌بینیم.»
«النشاط» مستثنی و مستثنی‌منه حذف شده است.
- ۸۷ - گزینه ۴ «سُعِطِيكَ» س + فعل مضارع ← مستقبل (آینده) بنابراین ترجمه صحیح آن «به تو خواهد داد» می‌باشد نه «به تو بدهد».
ترجمه صحیح: چه تو نمی‌دانی پروردگارت به جای آن چه چیزی به تو خواهد بود.
- ۸۸ - گزینه ۲ «تَحْمَلُ» جمله فعلیه‌ای است که پس از یک اسم نکره قرار گرفته است؛ پس جمله وصفیه است و باید با «که» ترجمه شود، نه «در حالی که». ترجمه صحیح عبارت: «که نماد صلح، کبوتری است که با خود شاخه زیتونی حمل می‌کند!»
- ۸۹ - گزینه ۱ سفر می‌کردند: کان ... یُرحلون، کانوا یسافرون (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
در جست‌وجوی علوم: باحثین عن العلوم، یبحثون عن العلوم، و هم یبحثون عن العلوم (رد گزینه ۴) (باحثین خبر است و باید مرفوع باشد).
- ۹۰ - گزینه ۲ نکته: «لم» بر سر فعل مضارع آن را به ماضی منفی یا ماضی نقلی منفی تبدیل می‌کند.
«یزعم»: (در این‌جا) گمان می‌کنند / «قاموا بواجباتهم»: تکالیفشان را انجام داده‌اند (رد گزینه ۳) / «أمام أولادهم»: در برابر فرزندان‌شان / «لم تتحقق»: محقق نشده است (رد گزینه ۱) / «غایبهم»: هدفشان (رد گزینه ۴)
- ۹۱ - گزینه ۲ «إِذَا»: وقتی، اگر، هرگاه/ «غَیِبٌ»: عیب می‌گیریم (عیب بگیریم) (رد گزینه ۳) / «عَمَلُ أَحَدٍ»: از کار فردی / «تَمَّ»: سپس (رد گزینه ۱) / «نَفْهُمُ»: می‌فهمیم (بفهمیم) (رد گزینه ۳) / «أَتْنَا كُنَّا مَخْطِئِينَ»: که خطاکار بودیم. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يَجِبُ عَلَيْنَا»: باید (بر ما واجب است). / «أَنْ نَعْتَذِرَ مِنْهُ»: از او معذرت‌خواهی کنیم. (رد گزینه ۳) / «مُعْتَرِضِينَ بِذَلِكَ»: (حال): ضمن اعتراف به آن (در حالی که به آن اعتراف کرده‌ایم) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «هَذَا دَلِيلٌ عَلَى شَجَاعَتَا»: این دلیلی بر شجاعت ماست. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
- ۹۲ - گزینه ۴ حیوان صحرایی نمی‌تواند زندگی‌اش را بدون آب ادامه دهد.
بررسی سایر گزینه‌ها
- گزینه ۱: «عجیب‌ترین عضو در شتر، پا و قلبش است. (نادرست)
- گزینه ۲: تردد در زیر خورشید روز، برای همه حیوانات صحرایی آسان است. (نادرست)

گزینه «۳»: همانا شن‌های داغ جایگاه مناسبی برای حیوانات در صحرا نیست. (نادرست)

۹۳ - گزینه ۱ «امروزه از شتر برای حمل و نقل در مناطق صحرایی استفاده نمی‌شود»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: شب برای حیوانات صحرایی مانعی برای دستیابی به چیزی که با آن سیر شود نمی‌باشد

گزینه «۳»: حیوانات صحرایی‌ای وجود دارند که در اوقات روز در صحرا احساس سختی می‌کنند.

گزینه «۴»: حیوانات صحرایی با کارهای مخصوص در مقابل تغییرات جوی متمایز می‌شوند.

۹۴ - گزینه ۳ با زهد و پارسایی و قناعت در متن نیامده است.

۹۵ - گزینه ۱ ترجمه گزینه ۱: مالکیت آسمان‌ها و زمین برای خداست.

۹۶ - گزینه ۲ «الماء» مفعول به است، باید منصوب شود.

۹۷ - گزینه ۴ «يُخْلَقُ» با «لَمْ» باید مجزوم شود.

۹۸ - گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: لازم - فعل مرفوع: (تشرب) فعل متعدی و به دلیل حرف ناصبه فعل منصوب می‌باشد.

گزینه «۳»: للمخاطب: فعل (مفرد مؤنث غایب) می‌باشد (للافتة)

گزینه «۴»: ضمير أنت المستتر: (تَشْرِبُ) صيغة للفتة و ضمير ان هي مستتر می‌باشد.

۹۹ - گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعل مرفوع: (يُخْلَقُ) به واسطه حرف (لم) فعل مجزوم می‌باشد.

گزینه «۳»: فاعله: (يُخْلَقُ) فعل مجهول و نائب فاعل باید داشته باشد.

گزینه «۴»: فعل مرفوع: (يُخْلَقُ) به واسطه حرف (لم) فعل مجزوم می‌باشد.

۱۰۰ - گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مرفوع بالتبعية ← الصالح منصوب بالتبعية للمنصوب (العمل)

گزینه «۲»: مصدره اصلاح ← صلح

گزینه «۴»: صفة مشبهة - مضاف اليه و مجرور للمضاف ← مشتق و اسم فاعل - صفت و منصوب بالتبعية للمنصوب (العمل)

۱۰۱ - گزینه ۱ تشریح گزینه‌های نادرست:

الف) در مرحله تحلیل و تفسیر اطلاعات کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.

ب) مردمان بین‌النهرین و مصریان باستان، در تنظیم و تدوین گاه‌شماری پیشگام بودند.

ه) در مرحله گردآوری و تنظیم اطلاعات، پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌نماید.

۱۰۲ - گزینه ۱ تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمد بن جریر طبری اشاره کرد.

ب) انگیزه اصلی نویسندگان این دسته از کتاب‌های تاریخی (تاریخ‌های محلی) ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاهیر و مشاهیر محلی بوده است.

ت) از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته اشاره کرد.

۱۰۳ - گزینه ۳ عوامل افول شهر و شهرنشینی در زمان هجوم مغولان عبارت بود از: یک طرف ویرانی شهرهای بزرگ خراسان و ماوراءالنهر و کشته شدن عده زیادی از شهرنشینان و یا مهاجرت آنها به مناطق دیگر و از طرف دیگر یاسا به‌عنوان مجموعه قوانین از سوی چنگیز تدوین شده بود به مغولان توصیه می‌کرد که از شهر و شهرنشینی دوری گزینند. پس از مسلمان شدن مغولان شهرهای جدیدی ساخته شد مانند شهرک رشیدیه و ربع، رشیدی و شام غازان و شهر سلطانیه پایتخت آخرین ایلخان مغول. آرامگاه تیمور در شهر سمرقند می‌باشد.

۱۰۴ - گزینه ۴ موافقان (عاقدان) قرارداد ۱۹۱۹ اعتقاد داشتند که تنها راه نجات کشور، همکاری نزدیک با انگلستان است و این قرارداد موجب حفظ تمامیت ارضی ایران می‌شود.

۱۰۵ - گزینه ۳ تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) یکی از مؤسسان حکومت آل بویه (احمد) با مشاهدۀ اوضاع نابسامان خلافت، بغداد را تسخیر کرد اما خلافت را از بین نبرد.

ب) در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری به‌ویژه در دوران حکومت‌های طاهریان، سامانیان و آل بویه، فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود.

ث) اظهار اطاعت امیران طاهری و سامانی نسبت به خلافت، به قدرت آنان در نظر عامه مردم مسلمان مقبولیت و مشروعیت می‌بخشید.

۱۰۶ - گزینه ۴ تشریح عبارت‌های نادرست

ب) دولت ایران و گورکانیان هند بر سر قندهار با یکدیگر اختلاف داشتند.

پ) امام قلی‌خان حاکم فارس به دستور شاه صفی به قتل رسید.

۱۰۷ - گزینه ۲ امپراتوری عثمانی و بلغارستان به اتحاد ملث در ژاپن، یونان، پرتغال، رومانی، و برخی کشورهای دیگر به اتفاق ملث پیوستند و دامنه جنگ به سرعت از اروپا به آسیا و آفریقا

شد.

۱۰۸ - گزینه ۱ الف) تا حدود دو قرن پیش و قبل از این که خط میخی رمزگشایی و خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز گردد، آگاهی و درکی که ایرانیان از ادوار کهن تاریخ و تمدن خود داشتند، به مراتب متفاوت از آگاهی و شناختی بود که امروزه وجود دارد. تا آن زمان مورخان ایرانی برپایه ترجمه خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند و مطالب مربوط به سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان آمیخته با افسانه‌های کهن بود، درباره اشکانیان مطالب، بسیار کم و محدود به برخی اسامی بود.

ب) در دوره صفویه، تمایل و علاقه اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دوچندان شد.

ج) با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپاییان بیشتری به‌عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ما آمدند و روزبه‌روز بر تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی به‌خصوص تخت جمشید، پاسارگاد و شوش افزوده شد.

د) سنگ‌نوشته خشایارشا هخامنشی در شهر وان در ترکیه می‌باشد.

۱۰۹ - گزینه ۴ الف) مردم بین‌النهرین از جمله سومریان خدایان متعددی می‌پرستیدند و اعتقاد داشتند که هر شهر از آن خدایی است.

ب) سارگن فرمانده قوم آکدی، امپراتوری بزرگی تشکیل داد که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه‌های زاگرس امتداد داشت.

پ) بخش عمده‌ای از شهرت حمورابی فرمانروای سلسله بابل قدیم (اموری) به‌خاطر قانون‌نامه‌ای است که از او برجای مانده و به‌عنوان نخستین سند قانون‌گذاری جهان به‌شمار می‌رود.

ت) مصریان به زندگی بعد از مرگ باور داشتند و معتقد بودند که روح پس از مرگ مدتی سرگردان می‌ماند و سپس به جسم انسان بازمی‌گردد.

ث) تصویر صورت سؤال، لوح گلی یکی از فرمانروایان سومری را نشان می‌دهد.

۱۱۰ - گزینه ۴ نگارش نخستین قانون توسط سولون در عصر «دولت-شهرها»، دیکتاتوری ژولیوس سزار و قتل او در دوران «جمهوری رم»، سقوط امپراتوری روم غربی در دوران «امپراتوری روم»، جنگ‌های ایران و یونان در عصر «دولت-شهرها» و قیام بردگان به رهبری اسپارتاکوس در دوران «جمهوری رم» رخ داد.

۱۱۱ - گزینه ۳ الف) فتح ماد، همدان، پارس، ایلام، بابل و سلوکیه توسط مهرداد یکم زودتر از وقایع دیگر رخ داده است.

ب) پایتخت‌های اشکانیان به‌ترتیب عبارت بود از: ۱- شهر نسا در ترکمنستان امروزی ۲ شهر صدرروازه در حوالی دامغان کنونی ۳- شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

پ) اولین پایتخت سلوکیان شهر سلوکیه و دومین پایتخت آنان شهر انطاکیه بود.

ت) سلوکیان قصد داشتند با ایجاد شهرهای جدید و کوچاندن یونانیان به این شهرها، فرهنگ یونانی را در ایران و دیگر متصرفات اسکندر در آسیا رواج دهند.

۱۱۲ - گزینه ۴ الف) معماری و مجسمه‌سازی (ب) پنجم و چهارم (پ) اشکانی (ت) روم

۱۱۳ - گزینه ۴ تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) در اواخر حکومت مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی گردید.

(ج) حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح‌الدین ایوبی منقرض شد.

۱۱۴ - گزینه ۴ مگالاپلیس بوستن - واشنگتن در شمال شرقی ایالات متحده آمریکا واقع شده است. در نتیجه گسترش زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل، «زنجره‌ای از مادرشهرها» پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس می‌گویند.

۱۱۵ - گزینه ۴ ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده و پیدایش نهایی آن‌ها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کواترنر ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

۱۱۶ - گزینه ۴ - دقت کنید که فقر شهری باعث حاشیه‌نشینی می‌شود نه بالعکس. بین فقر و جرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد.

- یکی از ارکان مهم پایداری شهری و شهر سالم به حداقل رساندن آلودگی و تخریب محیط زیست است.

۱۱۷ - گزینه ۱ توافقات و تصمیمات سیاسی و اقتصادی حکومتها بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارد. (تصویرالف) سیاستها و تصمیماتی که حکومت یک کشور در زمینه برنامه‌ریزی و بودجه‌ای که به نواحی مختلف کشور (شهر، روستا، استان ...) اختصاص می‌دهد، بر توزیع امکانات و تجهیزات در نواحی مختلف اثر می‌گذارد. (تصویر ب)

بانوان در فضای مخصوص خود به راحتی و با رعایت موازین شرعی و دینی ورزش و تفریح می‌کنند. ساختن این نوع فضاهای جغرافیایی تجلی ایدئولوژی اسلامی و توجه به ارزش‌های دینی در حکومت اسلامی است. (تصویر ج)

منطقه خلیج فارس سیاستهای جهانی را تحت تأثیر قرار میدهد و موجب کشمکش بین حکومت‌ها می‌شود. (تصویر د)

۱۱۸ - گزینه ۳ تشریح موارد نادرست:

الف) منطقه کوهستانی آذربایجان: رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه، شمال و غرب این منطقه را دربرگرفته است.

ب) کوه‌های شمال خراسان: از رشته‌کوه‌های مهم آن، می‌توان به هزارمسجد، آلاداغ و در اطراف نیشابور، بینالود را نام برد. قلّه تخت‌سلیمان، در رشته‌کوه البرز قرار دارد.

د) منطقه کوهستانی تالش: شیب عمومی این کوه‌ها به سمت خزر بیش از منطقه آذربایجان است.

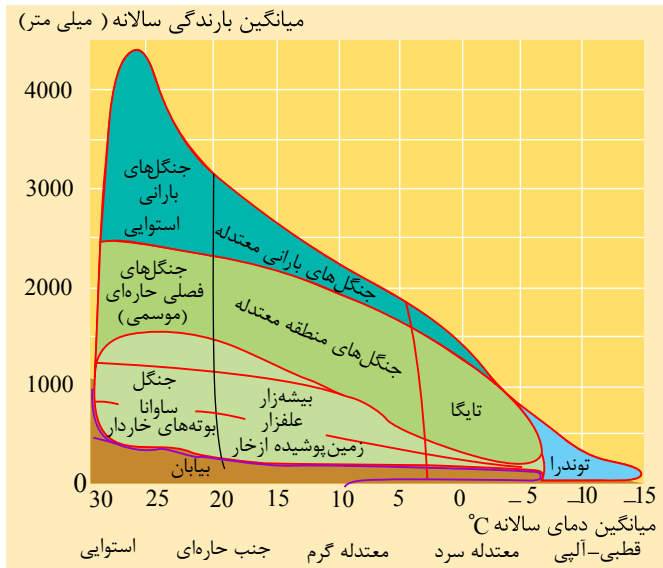
۱۱۹ - گزینه ۱ - در زمان ساسانیان کشور به سرزمین (ایالت)، حوزه (استان)، تسوگ (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم می‌شد.

- بعد از حمله مغول از تقسیم‌بندی ایالتی استفاده و ایران به ایالات متعددی تقسیم شد.

۱۲۰ - گزینه ۳ الف) ناحیه سیاسی ویژه: ناحیه‌ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد؛ مانند نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری.

ب) نواحی خودمختار جهان: نخجوان در جمهوری آذربایجان، بندر هنگ‌کنگ (چین) و کردستان در عراق

۱۲۱ - گزینه ۱

۱۲۲ - گزینه ۱ کانون ناحیه سیاسی: هر ناحیه سیاسی کانونی دارد که محل تمرکز قدرت سیاسی است و قدرت سیاسی از آن نقطه در سطح ناحیه سیاسی اعمال می‌شود. کانون نواحی سیاسی همان پایتخت‌ها، مراکز ایالت‌ها و استان‌ها و شهرهای مهم ناحیه‌ای یا مقر سازمان‌های بین‌المللی هستند.

ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای): عبارت است از چند کشور که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند؛ مانند اتحادیه اروپا.

ناحیه سیاسی: به بخشی از سطح زمین گفته می‌شود که تحت مدیریت سیاسی یا فرمانروایی یک قدرت سیاسی باشد. ناحیه سیاسی می‌تواند یک روستا، یک شهر، یک استان، یک کشور و حتی ناحیه وسیعی فراتر از یک کشور باشد.

۱۲۳ - گزینه ۲ بیابان لوت در استان‌های خراسان جنوبی، کرمان و سیستان و بلوچستان هست / قوم پشتون در پاکستان و افغانستان پخش شده است / مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

۱۲۴ - گزینه ۱ فعالیت نوع چهارم بخشی از فعالیت‌های اقتصادی است که فراهم‌کننده خدمات مربوط به جمع‌آوری و پردازش اطلاعات و فناوری اطلاعات و ارتباط (ICT) و پژوهش و تحقیق و توسعه است. نسبت اشتغال در فعالیت‌های چهارگانه در کشورها و نواحی مختلف جهان، متفاوت است. در برخی نواحی جهان، نسبت اشتغال در فعالیت‌های نوع اول و دوم و در برخی دیگر فعالیت‌های نوع سوم و چهارم غلبه دارد.

۱۲۵ - گزینه ۱ تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) گسترش نقاط شهری ایران بر حسب عرض جغرافیایی در نیمه جنوبی ایران کمتر است.

د) بزرگ‌ترین شهرهای ایران در گذشته، در مسیر راه‌های کاروان‌رو و بازرگانی داخلی یا خارجی شکل گرفته است.

ه) عامل انسانی (جنگ و بیماری) شهر باستانی بیشاپور را در زمان ساسانیان از بین برد.

۱۲۶ - گزینه ۳ امروزه دامنه این فلسفه‌ها بسیار توسعه یافته و هر موضوع با اهمیتی که بتواند توجه فیلسوفان را به خود جلب کند، فلسفه‌ای نیز پیدا کرده است.

۱۲۷ - گزینه ۱ توماس آکوئیناس، این نظر که «وجود با ماهیت مغایرت دارد» را پایه مباحث خداشناسی خود قرار داده است.

۱۲۸ - گزینه ۴ الف) شخصیه ب) شخصیه پ) محصوره ت) قضیه نیست ث) شخصیه ج) شخصیه

۱۲۹ - گزینه ۳ چون نسبت با وجود را خواسته بنابراین رابطه‌های واجب‌الوجود، ممکن‌الوجود و ممتنع‌الوجود به رابطه‌ی وجود با مفاهیم و موضوعات مربوط می‌شود و به بحث مواد ثلاث یا اقسام وجود در فلسفه مربوط می‌شود.

۱۳۰ - گزینه ۲ این قضیه یک قانون است؛ بنابراین می‌توان آن را به قضیه کلیه تبدیل کرد و گفت: «هر فلزی با گرما منبسط می‌شود».

توضیح نکات درسی:

قوانین می‌توانند به قضایای کلی تبدیل شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این قضیه قانون نیست؛ بنابراین نمی‌توان آن را به قضیه کلیه تبدیل کرد و فقط می‌توان گفت: «برخی میوه‌های تابستانی شیرین هستند».

گزینه «۳»: این قضیه قانون نیست؛ بنابراین نمی‌توان آن را به قضیه کلیه تبدیل کرد و فقط می‌توان گفت: «برخی فیلم‌های این کارگردان باکیفیت هستند».

گزینه «۴»: این قضیه قانون نیست؛ بنابراین نمی‌توان آن را به قضیه کلیه تبدیل کرد و فقط می‌توان گفت: «برخی سربازان به‌سوی خط مقدم حرکت کردند».

۱۳۱ - گزینه ۱ در تعاریف ناصحیح «نه جامع نه مانع» بین معرّف (تعریف‌شده) و معرّف (تعریف‌گر) رابطه عموم و خصوص من‌وجه و در تعریف ناصحیح «جامع و نه مانع» رابطه بین معرّف و معرّف عموم و خصوص مطلق برقرار است.

۱۳۲ - گزینه ۱ ما در ابطال تسلسل می‌گوییم که وجود علت‌العلل شرط تحقق سلسله موجودات است و اگر این سلسله نامتناهی باشد، هیچ چیز به‌وجود نخواهد آمد؛ اما راسل می‌گوید که چرا این سلسله در خدا توقف یابد؛ اگر بناست فرض کنیم سلسله باید به موجودی بدون علت ختم شود، آن موجود به همان اندازه که ممکن است خدا باشد، می‌تواند خود همین جهان باشد.

۱۳۳ - گزینه ۳ قضیه «هیچ الف ب، نیست متضاد قضیه «هر الف ب است» می‌باشد. عکس مستوی قضیه «هر الف ب است» می‌شود «بعضی ب الف است». متناقض «بعضی ب الف است» می‌شود «هیچ ب الف نیست». متداخل قضیه «هیچ ب الف نیست» می‌شود «بعضی ب الف نیست». اگر این قضیه کاذب باشد، متداخل آن نیز کاذب است؛ زیرا در رابطه تداخل، هرگاه قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی نیز کاذب است (و نه برعکس).

۱۳۴ - گزینه ۴ هردو عبارت بیانگر شرطی منفصل حقیقی می‌باشد. در عبارت اول یک طرف نقیض طرف دیگر است و در عبارت دومی تمامی حالات ممکن علت آورده شده است. (علت یا وجوبی است یا امکانی و علت امتناعی نداریم).

۱۳۵ - گزینه ۴ شبیه این جمله فراوان است و ما گاه و بیگاه از آن استفاده می‌کنیم، اگرچه ممکن است از خاستگاه آن اطلاعی نداشته باشیم و ندانیم از چه تاریخی وارد فرهنگ بشریت شده است. بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): با توجه به اینکه مردم عادی هم از این جملات استفاده می‌کنند، نمی‌توان گفت استفاده از این جملات در انحصار گروه خاصی است.

گزینه (۲): مطابق متن کتاب، مردم عادی ممکن است به خاستگاه آن توجه نداشته باشند، بنابراین بسیاری از مردم هم با اطلاع از خاستگاه آن، از چنین جملاتی استفاده می‌کنند.

گزینه (۳): این جمله برای بسیاری از اهل فکر و اندیشه به‌صورت ضرب‌المثل درآمده است.

۱۳۶ - گزینه ۲ البته ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آنها را بشناسد. همچنین ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم؛ مثلاً با خود بگوییم که «آیا ما می‌توانیم به همه اسرار مغز پی ببریم؟» اما این شک، غیر از شک در امکان اصل شناخت است. پس هم معنای معرفت و هم امکان رسیدن به آن برای هر انسانی روشن است و شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست.

۱۳۷ - گزینه ۳ منطق، ترازویی است که معیاری به‌دست می‌دهد که اندیشه درست را از خطاهای آن تفکیک کند.

۱۳۸ - گزینه ۴ استدلال این‌سینا این است که موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی‌اند. و برای بیرون آمدن از تساوی و وجود داشتن نیازمند علتی هستند که خودش ممکن‌الوجود نباشد. ملاصدرا استدلال این‌سینا را ارتقا بخشید و توضیح داد که همه موجودات و واقعیات جهان، عین وابستگی و نیاز هستند و «وابستگی» و نیاز به غیر، سراسری وجود آنها را فراگرفته است.

۱۳۹ - گزینه ۲ انسان دارای قوه‌ای است که با آن فکر و تعقل می‌کند. او با کمک این قوه می‌تواند حقایق را درک کند که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست. این حقایق هم می‌تواند امور محسوس و هم امور غیرمحسوس را دربرگیرد.

عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد. توانایی عقل به انسان امکان می‌دهد تا یافته‌هایی سودمند درباره کل هستی که امکان درک تجربی آن هیچ‌گاه وجود ندارد، به دست بیاورد و این یافته‌های عقلانی را اساس سایر تلاش‌ها قرار دهد.

۱۴۰ - گزینه ۴ توانایی داشتن تصور موجود نامتناهی با توانایی ساختن آن متفاوت است. استدلال دکارت این بود که من که موجود متناهی هستم تصور موجود نامتناهی از من نیست. یعنی آن را خلق نکرده‌ام. موجود نامتناهی آن را به من بخشیده است.

۱۴۱ - گزینه ۱ وجود، وجه مشترک موجودات است نه همه ماهیات. برخی ماهیات هنوز وجود نیافته‌اند (رد گزینه ۲). اگر وجود و ماهیت یکی بود، صرف تصور یک شیء امکان تحقق آن را واجب می‌ساخت در صورتی که این‌گونه نیست. بسیاری از ماهیات را در ذهن تصور می‌کنیم در حالی که موجود نمی‌شوند (رد گزینه ۳). برخی از ماهیات هستند که از وجودشان آگاهیم، اما ماهیتشان به روشنی برای ما مشخص نشده است (رد گزینه ۴).

۱۴۲ - گزینه ۴ کانت: اختیار و اراده ویژگی بدن مادی نیست. سعادت نفس مجرد انسانی در کسب فضیلت‌ها و سعادت اخلاقی است.

افلاطون: خداوند نوعی هستی است که پیوسته ثابت است.

ارسطو: واقعیت الهی خوب‌ترین و برترین حقیقت موجود است.

هیوم: برهان نظم نمی‌تواند خالق ازلی و ابدی و نامتناهی را اثبات کند.

دکارت: ما تصویری از یک موجود نامتناهی داریم که به‌وسیله او خلق شده‌ایم.

۱۴۳ - گزینه ۳ «انسان حیوانی است که توانایی اندیشیدن درباره سرنوشتش را دارد»: این تعریف جامع افراد است یعنی نوع انسان توانایی چنین کاری دارد و مانع اغیار است یعنی دیگر حیوانات چنین توانایی ندارند.

«انسان موجودی است خشکی‌زی که در مناطق آب‌وهوای مناسب و به‌صورت اجتماعی زندگی می‌کند»: این تعریف جامع نیست زیرا هستند انسان‌هایی که در مناطق بد آب‌وهوا زندگی می‌کنند مثل بیابان‌ها. این تعریف مانع هم نیست زیرا حیواناتی دیگر هم هستند که این ویژگی‌ها را دارند.

«انسان مخلوقی است که به یکی از ادیان آسمانی معتقد است»: این تعریف مانع اغیار است یعنی غیر از انسان نمی‌توان از حیوان مسیحی یا مسلمان سخن گفت. دین‌داری ویژگی خاص انسان است. از طرفی جامع افراد نیست زیرا افرادی هستند که ادیان آسمانی را قبول ندارند مثل بودایی‌ها.

۱۴۴ - گزینه ۲ نزاع و اختلاف بر سر محدوده کارآمدی عقل که در اروپا به وجود آمد، از عصر نوزایی یا رنسانس و نوزایی آغاز شد که فرانسویس بیکن و رنه دکارت از پیشگامان آن بودند. این در حالی است که ترجمه آثار فلاسفه‌ای همچون ابن‌سینا و ابن‌رشد به زبان لاتین، از قرن‌ها پیش و حتی قبل تر از توماس آکویناس آغاز شده بود. بنابراین گزینه «۲» نادرست بوده و پاسخ این سوال می‌باشد.

۱۴۵ - گزینه ۱ طبق متن کتاب فیلسوفانی مانند کرکگور و ویلیام جیمز (که بنیان‌گذار مکتب پراگماتیسم است) معتقدند که برای اثبات خدا و ایمان به وی نمی‌توان از عقل کمک گرفت. همچنین ویلیام جیمز بیان می‌دارد: «من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.» یعنی به صورت غیرمستقیم می‌توان از این گفته برداشت کرد که وی دلایل عقلی برای باور به خدا را نه‌تنها لازم، بلکه ممکن نیز نمی‌داند. در نتیجه بدون پذیرش عقلی خداوند نیز امکان برقراری ارتباط معنوی و احساس حضور وی وجود دارد و ناممکن نیست.

از طرفی فیلسوفان مسلمان معتقدند که ابتدا باید وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی متعالی و معنادار را سامان بخشید. البته درک و پذیرش هر فردی نیز به اندازه توان عقلی و فکری اوست. بنابراین فلاسفه اسلامی امکان برقراری ارتباط معنوی با خداوند، بدون پذیرش عقلی وی را منتفی می‌دانند.

بنابراین فیلسوفان مسلمان معتقدند که ابتدا باید خدا را به صورت عقلی اثبات کرد تا سپس بتوان از ثمرات آن (معنادار شدن زندگی) استفاده کرد اما فیلسوفان تجربه‌گرا معتقدند که فارغ از اینکه خدا هست یا نیست؛ باید او را پذیرفت تا زندگی انسان معنادار گردد.

۱۴۶ - گزینه ۳ از ۳۰۰ هزارمیلیارد ریال افزایش تولید در جامعه در سال دوم (نسبت به سال پایه) ۱۴۰ هزارمیلیارد ریال ناشی از افزایش مقدار تولید (۱۲۰۰ - ۱۳۴۰) و ۱۶۰ هزارمیلیارد ریال آن ناشی از افزایش قیمت‌ها است. (۱۳۴۰ - ۱۵۰۰)

از ۶۰۰ هزارمیلیارد افزایش تولید کل جامعه در سال سوم (نسبت به سال پایه) ۵۰ هزارمیلیارد ریال ناشی از افزایش قیمت‌ها (۱۷۵۰ - ۱۸۰۰) و ۵۵۰ هزارمیلیارد آن ناشی از افزایش مقدار تولید (۱۲۰۰ - ۱۷۵۰) است.

۱۴۷ - گزینه ۴ کاهش هزینه تولید یخچال - فریزر سبب می‌شود، امکان تولید بیشتر آن برای کارخانه فراهم شود و از ۱۲۰ دستگاه به ۱۸۰ دستگاه افزایش یابد.
۱۴۸ - گزینه ۳

$$\text{درآمد سالانه} = ۶۰۰ \times ۴۵۰,۰۰۰ = ۲۷۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مجموع هزینه‌های سالانه تولیدکننده} = (۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ \times ۵) + ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۵۵,۰۰۰,۰۰۰ + (۱,۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۲) = ۱۵۴,۶۰۰,۰۰۰$$

هزینه - درآمد = سود

$$\text{سود} = ۲۷۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۵۴,۶۰۰,۰۰۰ = ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰$$

۱۴۹ - گزینه ۲ براساس اصل مزیت مطلق هر منطقه یا کشور باید منابع و عوامل تولید خود را برای تولید کالاهایی به‌کار گیرد که هزینه تولید آن نسبت به هزینه تولید کالای مشابه در کشورهای دیگر کمتر باشد و محصولات دیگر را از طریق مبادله با یکدیگر تأمین نمایند. بنابراین از آنجایی که هزینه تولید آناناس در کشور A کمتر است، آناناس را در داخل تولید می‌کند و موز را از کشور B می‌گیرد چون B در تولید موز مزیت مطلق دارد.

۱۵۰ - گزینه ۱ سطح قیمتی را که در آن میزان تقاضا و عرضه با یکدیگر برابر است، قیمت تعادلی و مقدار عرضه و تقاضا را مقدار تعادلی می‌گویند. در نمودارهای عرضه و تقاضا محل برخورد دو منحنی نقطه تعادلی است (نقطه C) در قیمت‌های بالاتر از نقطه تعادلی که میزان عرضه بیشتر از تقاضا است بازار با وضعیت مازاد عرضه (کمبود تقاضا) روبه‌رو است و در قیمت‌های پایین‌تر از قیمت تعادلی که میزان عرضه کمتر از تقاضاست وضعیت کمبود عرضه (مازاد تقاضا) در بازار حاکم است.

۱۵۱ - گزینه ۲

برای مقابله با تورم: سیاست پولی انقباضی مناسب است.

برای مقابله با فقر: بهبود توزیع درآمد مناسب است.

برای مقابله با تحریم: تنوع شرکای تجاری مناسب است.

۱۵۲ - گزینه ۲

الف: مالیات بر مصرف ب: مالیات بر ارزش افزوده ج: حقوق و عوارض گمرکی د: عوارض شهرداری ه: مالیات بر مصرف

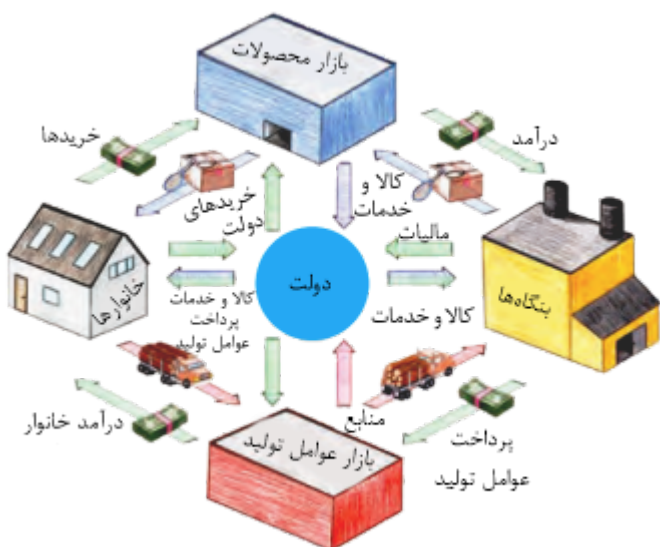
۱۵۳ - گزینه ۴ گزینه‌های ۱ تا ۳ صحیح هستند و گزینه ۴ نادرست است. منحنی عرضه رفتار اقتصادی تولیدکنندگان و فروشندگان نسبت به تغییرات قیمت است نه مصرف‌کنندگان.

۱۵۴ - گزینه ۳ امروزه پشتوانه پول‌ها، قدرت اقتصادی کشور است نه طلا و ارزهای نگهداری‌شده نزد بانک مرکزی. در نتیجه اگر «بیت کوین» بخواهد به عنوان پول رایج در میان مردم شناخته شود باید مانند پول تحریری (چک)، خصوصیت اعتباری و پشتوانه آن مورد قبول و پذیرش همه باشد.

۱۵۵ - گزینه ۴ اگر افزایش نقدینگی با افزایش تولید هماهنگ باشد، تورم مهار می‌شود.

هنگام کمبود عرضه، کشور در شرایط رکود اقتصادی قرار دارد و سیاست مناسب برای رهایی از رکود، سیاست پولی انبساطی یعنی افزایش پول در گردش است. در نتیجه هنگام کمبود عرضه، افزایش نقدینگی، توانایی پرداخت برای قیمت‌های بالاتر را در تقاضاکنندگان افزایش می‌دهد.

۱۵۶ - گزینه ۴ موارد صورت سؤال طبق شکل به درآمد، پرداخت عوامل تولید، مالیات، کالا و خدمات اشاره دارد.

۱۵۷ - گزینه ۳ کشور B توانسته با حرکت به سوی خودکفایی و مقابله در برابر فشارهای خارجی وضعیت استقلال اقتصادی را در کشور حاکم کند و با پیشرفت‌ها و نوآوری‌ها و البته همراهی

اقتصاد خود را به یک اقتصاد مقاوم تبدیل کند.

۱۵۸ - گزینه ۴ الف ← ویژگی دوران قاجار است.

پ ← عبارات اشاره شده از ویژگی دوران قاجار است.

۱۵۹ - گزینه ۲ الف) با توجه به گزینه‌ها در قسمت الف همه موارد می‌تواند درست باشد، زیرا هم از لحاظ ترتیب اعداد و هم از لحاظ جمع اعداد همه موارد می‌تواند صحیح باشد، بنابراین باید با توجه به سایر موارد به قسمت اول پاسخ دهیم.

(ب) $۳۸ = ۲۲ + ۱۶ = \text{سهم دهک دهم} + \text{سهم دهک نهم} = \text{سهم بیست درصد بالای درآمدی}$

$۵ = ۲ + ۳ = \text{سهم دهک دوم} + \text{سهم دهک اول} = \text{سهم بیست درصد پایین درآمدی}$

(ج)

$$\frac{۲۲}{۲} = ۱۱ = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

(د)

$$۵۰ = ۱۲ + ۲۲ + ۱۶ = \text{درآمد } ۳۰\% \text{ درصد بالای درآمد}$$

$$۵۰\% = ۵۰\% - ۱۰۰\% = \text{درآمد } ۷۰\% \text{ درصد پایین درآمد}$$

۱۶۰ - گزینه ۳ تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: وقتی تولید ناکارا باشد این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

گزینه «۲»: هر نقطه در زیر مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیشترین منابعش استفاده نکرده است.

گزینه «۴»: نقاط خارج مرز امکانات تولید، با فرض ثابت بودن منابع کشور، غیرقابل دستیابی هستند.

